

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . . . 2 frt 60 kr.
Félévre . . . . . 1 „ 30 „
Negyedévre . . . . . 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
ZSITYAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Kossuth-szobor Miskolczon.

A magyar nemzet rajongó szeretete hazahozta a nagy száműzöttnek, *Kossuth* apánknak kihült tetemét, hogy hazai rögökben helyezze el örök pihenőre. Alig hogy az első feketeszegélyű távirat megérkezett az országba a nagy *Kossuth* haláláról, megindult a gyűjtés az egész vonalon, hogy összerombolhatlan ércszobor-émlék jelezze századunk legnagyobb fiának érdemeit időtlen-időkig.

Az országos gyásznak immár elmúlt pár esztendeje s most készült el az első nagyszabású *Kossuth*-szobor. Miskolcz városáé és kies Borsod vármegye hazafias közönsége az érdem, hogy az első *Kossuth*-szobor átadatott a hazafias emlékezésnek.

Pünkösöd másodnapján volt a szoborleleplezés megkapóan szép ünnepe, melynek közönsége legjavarészen a vármegye földmivelő és telkes gazdáiból tellett ki, akiket *Kossuth* a jobbság sarából a szabadság munkás földjére vezetett...

A miskolci *Kossuth*-szobor *Róna* József magyar szoborművész alkotása és egyike a legjobb, legsikerültebb magyar szobroknak.

A nagy *Kossuth* azon időből ábrázolja, midőn városról-városra járva szónokol s nemzetét a megtámadott 48-diki törvények védelmére hívja fel s megteremti a honvédséget. Férfiasan szép alakját diszmagyar ruha fűdi, mely felett mentéje könnyen hátravetve simul le vállairól. Jobb karját szónoki mozdulattal ma-

gasra emeli, mintha éppen a haza veszélyét hangoztatná s a nemzetet fegyverre szólítaná. Balkezét, melyben struczollas kalapját tartja, támasztékul szolgáló kardjának markolatán nyugtatja.

A miskolci *Kossuth*-szobor leleplezési ünnepélyén jelen volt a *Kossuth*-családon, *Ruttkay*né

Kossuth Lujzán és *Kossuth* Ferenczen kívül az egész ország független polgárságának és testületeinek képviselője.

A szobrot *Soltész* Nagy Kálmán miskolci polgármester leplezte le ünnepi beszéddel. S a hazafias ünnepélyt megkapóan zárta be egy váratlan érdekes jelenet. A szobor leleplezésekor az éljenzés lecsillapultával kivált a nép közül egy egyszerű gazdaember, *Csorba* József nevezetű, ki kezében egy póznára erősített koszorút tartva, érczes, erős hangon így szólt:

„Mi magyar földmivelő nép is eljöttünk első szoborodhoz *Kossuth* Lajos! Itt e szent helyen esküszünk, hogy nem fogjuk soha elfelejteni nevedet, nem fogjuk elfelejteni, mert míg te földet adtál a népnek, magad hontalanná lettél.

A magyar földmivelő nép nevében megkoszorúzom érczalakodat“. S ezzel a szobor talpazata előtt földbe szurta a koszorús póznát.

Áll tehát az első nagyobb *Kossuth*-szobor, a szabad magyar nemzet legszentebb kötelességét rója le, ha minél előbb minél több *Kossuth*-szobrot állít.

Kossuth-szobor Miskolczon.

A hét története.

(Rossz időjárás. — Miben sántikál a börze? — A kiegyezési törvények kijátszása. — Nagyjaink emléke. — A Lepsényi-ügy. — Megszüntetett regálebérletek.)

Még csak az imént örvendeztünk a fölött, hogy a magas buzaárak s kedvező időjárás mellett szép reményekkel nézhetünk az aratás elé. És ime, a pünkösdi időjárás már is keresztet vetett a szép reményeinkre. Most derül ki, hogy a három napig tartott hideg esőzések ország-szerte óriási károkat okoztak a gabnaterményekben, a mennyiben a vetés igen sok helyen megdőlt s fellépett a rozsda, meg más növényi betegség, a minek a nyirkos, esős idő a melegágya. Becslés szerint a pünkösdi alatt szenvedett veszteség 20—30 millió forintra rug. Ilyen volt a mi ünnepünk!

Hozzájárul ehhez egy másik csapás, a melyet a börze készül mérni a gazdákra. A börzén ugyanis az a különös eset állott be, hogy most, mikor az aratási kilátások rosszabbodtak, alacsonyabb a buza ára, mint előbb volt. Holott józan ész szerint, minél inkább rosszabbodnak a terméskilátások, tehát minél kevesebb buzára van kilátás, annál magasabban kellene állania a buza árának. De hát a börzének semmi köze az időjáráshoz, meg a tényleges terméshez. Nyilvánvalóan az a célja a spekuláczióknak, hogy a buza árát arra az időre, a mikor a megszorult gazda eladni kénytelen terményét, leverjék, azután pedig, ha már kezükben vannak a készletek, ismét felszöktessék az árakat. Így szedgetik el a te fáradságos munkálkodásodnak a sikerét, szegény magyarom, így nyereszkeskednek a te betevő falatodon s mindez törvényhozóid szeme, sőt oltalma alatt történik!

Kedvező fordulatról a politikai életben sem számolhatunk be. Az a tanakodás járja most mindenfelé: önálló vagy közös vámterület? A nemzet már megfelelt erre a kérdésre, legközelebb Czegléden mondta ki egy népgyűlés, hogy igenis, a külön vámterület kell nekünk s e mellett nyilatkoztak már előzőleg úgy a gazdák, mint az iparosok. Akkor maga a kormánypárt is kénytelen volt beismerni, hogy bizony ez a közös-ügyes viszony *gazdasági szempontból reánk nézve rossz, de politikai szempontból, a monarchia nagyhatalmi állását tekintve, annál szükségesebb ez a szoros viszony.* Most pedig, mikor be kell látniok, hogy magunkat a züllött alkotmányu Ausztriával összekapcsolni politikai öngyilkosság volna, azt mondják, hogy az a gazdasági közösség *politikailag ugyan rossz, de gazdasági szempontból szükséges.*

Szóval ez a: „ha akarom vemhes, ha akarom nem vemhes“ politika, a mely végre is oda lyukad ki, hogy megint belevisznek bennünket az Ausztriával való s reánk nézve káros gazdasági közösségbe. Erre mutat a Hieronymi s

Gajári kormánypárti kolomposok beszámolója is, a kik a miatt aggályoskodnak, hogy micsoda nagy veszedelemmel járhat az a gazdasági kettészakadás! Ugyancsak emlegetik, hogy nekünk jogunk van az önálló rendelkezésre, de azért nehogy elkövezzük ezt a bolondságot — a mig csak nem muszáj. Addig pedig ők követnek el mindent — mint már két év óta teszik — hogy a falánk Ausztria karjaiba vezessenek bennünket.

Deák Ferencz nem ezt tette volna; ő, a haza bölcse s a kiegyezési törvények megalkotója erre az esetre azt a törvényt hagyta vissza a kormánnyal kötelességéül, hogy a nem alkotmányos Ausztriával szóba se álljon. S ime a kormány mégis már két éve gseftel vele; két év óta igyekeznek már törpe politikusaink meghiusítani s kijátszani a nagyemlékü Deák törvényes hagyományát. Bűnös, a ki törvényt játszik ki, de bűnös az a nemzet is, a mely türi ezt a törvénykerülgetést!

Mig uralkodó politikánk napról-napra inkább hijával van a nemzeti szellemnek, nemzeti érzésnek, addig a nemzet egymásután örökíti meg nagyjai emlékét. Mult héten felállították az első Kossuth-szobrot Miskolczon, most nagy költőnek, Garay Jánosnak emelt szobrot Szegzárd hazafias polgársága. Vajjon mit mond a költőnek hazáját imádó, büszke lelke, ha letekint onnan a magasból s látja, mint ünneplik emlékezetét? Reménynyeltelten így sóhajt fel talán: „Nagy vagy nemzetem, mert nagyjaidért lelkesedni tudsz!“ Vagy talán a vak költő éles lelki szemei meglátnák a valóságot s így kiáltana fel: „Oh nemzetem, be szegény is vagy te már. Kihalt belőled minden eszme, mely hevitené lelkedet. Nincs hited, mert ezt megrendítették benned épp azok, a kiknek ápolniok kellett volna; nincs őszinte hazaszereteted, mert látod, hogy a ki igaz meggyőződéssel halad e szeretet nyomán, annak tövises útja van; nincs büszkeséged sem már, mert szomszédaid kegykeresője vagy; nincs előtted semmiféle tekintély, mert mindent kigunyolsz és kicsinyelsz. Ugy vagy, mint a didergő öreg ember, a ki a je'nenben s a jövőben már semmi örömet sem talál s ha mégis melegedni akar egy kicsit, előkeresi a ládafiából a régi emlékeket s azokon lelkesedik.“

Az országgyűlés mult héten héten összeült a pünkösdi szünet után, de nem sokat törte magát. Elintézte az ismert Lepsényi-ügyet olyanformán, hogy azt a mentelmi bizottságnak adta ki. Ezt határozza majd el, hogy a verekedő Pichlert és Olayt kiszolgáltassa-e a Ház, vagy sem.

Egy törvényjavaslatot is terjesztetett a kormány a Ház elé, a melynek értelmében augusztus hó 31-től megszűnnek a regálebérletek. Az állami adóknak haszonbérbe adása ósdi és helytelen dolog volt, a mi sok rosszra vezetett, így tehát mi örömmel huzzuk meg a regálebérlet feje fölött a halálharangot.

A Garay-szobor leleplezése Szegzárdon.

A magyar nemzet, midőn emléket emel elhunyt nagyjainak, jeleseinek, önmagát tiszteli meg azokkal. Annyi az elhunyt nagy emberünk és oly kevés ma még a szobormű az országban, hogy csakugyan igaz az a mondás, hogy a magyar nemzet, ha hálás akar lenni azokhoz, kik maradandó becsű alkotásokkal járultak a nemzet jólétének, hirnévének gyarapításához: minden városban, minden kis falucskában szobrot kellene emelnünk. Am Garay János emlékében a magyar nemzet nemcsak a tehetséget, nemcsak azt tiszteli, a ki műveivel, költői alkotásaival a nemzeti irodalmat gyarapítani igyekezett, hanem a hazafit is. A ki ébresztgeti a népben az elmúlt dicső napok nagy emlékezetét, visszaterel bennünket a multba, lelkesíti a multak dicső tanulságaival, hazafias munkát végez és megérdemli az ércszobort.

Tolnamegye székvárosában Szegzárdon a mult vasárnap leplezték le Garay János szobrát szép ünnepek mellett. Az ország színe-java csoportosult az „Obsitos“ szobra köré, hogy áldozzon a lánglelkű dalos emlékezetének, a ki olyan bűbajos zamatosággal tudott versei révén hozzáférközni a magyar nép lelkéhez. *Rátkay* László orsz. képviselő mondta az ünnepi beszédet a leleplezésnél, melyen jelen volt *Perczel* belügyminiszter is, a ki alispán korában tevékeny részt vett a 24 ezer koronába került szobor létrehozása körüli munkálatokban.

Rátkay méltatta Garay költészetének hatását a magyar irodalomra. Ez a költészet Garaynak dicsőséget és koldusbotot szerzett. Lantjának alaphangja a borongás, szerelem, honfiézés és mély vallásosság volt, mely négy huron művész-kezekkel játszott.

Garay János jelenvolt özvegye a szép beszéd hatása alatt felzokogott, a mikor a szónok megemlékezett a költő örökösen gyászoló özvegyéről. Garayt a hazaszeretet lantosának nevezi, mert minden dalában felesillan ennek a gondolata. Lendületes beszédét a következő szavakkal végezte:

A haza, mely rab volt, midőn szemeidet behunytad, újra szabad. Jelszavunk: Excelsior! Küzdünk és harczolunk, sokszor önmagunkban, de egyik vagyunk, midőn nagyaink emlékét ünnepeljük és egyik vagyunk a haza, a király és a szabadság szeretetében.

Várad Antal szavaltta el ezután nagy hatással pályanyertes ódáját, gyönyörű szavallatával magával ragadva a hallgatóságot.

Majd a testületek: tudományos akadémia, Kisfaludy-Petőfi-társaságok, ujságírók, művészek egyesületének kiküldöttei szóltak a szobornál hazafias hangon, azután átadták a szobrot Tolnamegye közönségének megőrzés végett, a dalárda rázendítette a Hymnust s a szép ünnep első része véget ért. Délben fényes ebéd volt a Szegzárd-szálló disztermében.

A szobor Szárnovszky Ferencz kiváló művésznünk remekül sikerült munkája, mely diszmagyarban ábrázolja Garayt.

Országgyűlés.

Rövid órákra ismét megmutatták magukat a honatyák a képviselőházban s mindenekelőtt a *Lepsényi* páter ügyét intézték el. *Rakovszky* István a Ház tudomására hozta *Lepsényi* mentelmi jogának megsértését és a többség lovagias érzületére bizta, hogy ezt az ügyet a mentelmi bizottsághoz utasítsa. Ennek a kérelemnek a Ház eleget tett és az elnök a házszabályok értelmében kijelentette, hogy „az ügy a mentelmi bizottsághoz utasittatik.“

Ezzel az ügy egyelőre befejezettnek látszott, de *Eötvös* Károly szót kért, hogy ő is foglalkozhassék ennek az ügynek a tanúságaival. *Eötvös* rámutatott arra, hogy a néppárt mily eszközökkel dolgozott nemcsak a nemzet nagy alakjainak legyalázásában, hanem még oly katolikus főpapok szidalmazásában is, kik nem tartottak vele. Figyelmezteti a néppártot, hogy oly nemzet sohasem lehet nagy, mely nagyjai iránt nem viseltetik kegyelettel és tisztelettel. Fejtegetései során erőlyesen visszautasította a néppártnak *Kossuth* ellen szórt szidalmait és azt a tanácsot adta a pártnak, hogy szivlelje meg a hazaszeretet azon parancsát, hogy a nemzet nagyjait tisztelni kell.

Mócsy Antal kért ezután engedelmet, hogy ő is szólhasson a tárgyhoz. A Ház megtagadta *Mócsy*-nak a felszólalást.

Ekkor *Pichler* Győző kelt föl, és visszautasította *Rakovszky* azon állítását, hogy ő *Lepsényire* leselkedett, a mikor megverte. Neki mindig megvan az a bátorsága, hogy nyíltan eslekedzik és eslekedetiért elvállalja a felelősséget.

Rakovszky István erre azt felelte vissza, hogy ő ragaszkodik állításához és ismét kijelenti, hogy *Pichler* leselkedett *Lepsényire*, mert a támadás az ülés befejezése után $\frac{3}{4}$ órával történt, mire *Pichler* azt felelte, hogy *Rakovszky* hazudik.

Ennek a kedélyes szóváltásnak párbaj volt a folytatása.

Ezen az összeszólalkodáson kívül alig történt valami a Házban. Pénzügyminiszter betérjlesztette a *szesz és cukoradóira*, továbbá a szeszitalmérés, ezukorfogyasztási és söritaladó kezelésére vonatkozó törvényjavaslatokat, a melyek szerint ezeket az adókat többé nem adja ki az állam haszonélvezetbe, hanem a gyárostól szedi be.

Végül a *betegápolási költségekről* szóló javaslat tárgyalásába is belefogtak. Egy hét mulva talán megtudjuk, hogy mi lett a vége ennek a vitáskának.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Népgyűlés az önálló vámterület mellett. A czeplédi polgárság mult héten nagy népgyűlést tartott az önálló vámterület s a nemzeti bank érdekében. A népgyűlésen megjelentek *Kossuth* Ferencz, a város országgyűlési képviselője, *Szinay* Gyula és *Horváth* Ádám országgyűlési képviselők, azonkívül *Keeskemét* város képviselőjében 50 tagu küldöttség. A népgyűlés a főtéren folyt le, hol mintegy 10.000 ember volt jelen. *Kossuth* Ferenczet a városházának emelvényén perczekig tartó éljenzéssel fogadták, a ki több mint egy óras beszédében hangsúlyozta a mai

népgyűlés fontosságát, a midőn alkalom van arra, hogy Magyarország könnyű szerrel kivivhatja függetlenségét a gazdasági téren. Majd számadatokkal kimutatja, hogy Magyarország mily óriási pénzt ajándékoz évenként az osztráknak a közös vámterület révén, továbbá, hogy az iparos és földmives osztály e szövetség miatt a tönk szélére jutott. Azután az önálló nemzeti bank kérdéséről beszélt, bizonyítván, hogyha Magyarországon az önálló nemzeti bank behozatnék, akkor Magyarország nem 10—12% kamatot fizetne, hanem, mint például Angliában, 2—3%-ot. Végül felhívja a város polgárságát, hogy mint régi függetlenségi kerület, erélyesen követelje az önálló vámterület s az önálló bank behozatalát. A lelkesen megéljenzett beszéd után kimondta a népgyűlés, hogy Czegléd város polgársága *egy szóval, egy lélekkel az önálló vámterület és önálló nemzeti bank létesítését tartja üdvösnek a magyar hazára nézve*, ezért ezen értelemben feliratot küld az országgyűlés képviselőházához, a melynek benyújtására Czegléd város szeretett képviselőjét: Kossuth Ferenczet kérte fel. A czeglédi határozatban a nemzet lelkiismerete szólalt meg. Vajjon megérti-e a lelkiismeretnek ezt a hangját a Bánffy kormány?

Megszűnnek a regálebérletek. Szeptember hó elejétől fogva nagy változások elé nézünk. Ettől az időtől megszűnnek az ugynevezett regálebérletek, mert az állam a szeszitalmérés, cukorfogyasztási és söradót nem adja ki ezután haszonbérbe, hanem ezeket az adókat már a gyártás alkalmával, egyenesen a gyárosoktól fogja beszedni. Csak a husfogyasztási és boritalmérés adókra nézve köt haszonbéri szerződéseket. Ennek a törvényes intézkedésnek többféle előnye lesz. Mindenekelőtt meg lesz kimélve a fogyasztó közönség az adóbeszedésnek egy igen terhes és hátramaradott módjától. Eddig a szesz, cukor és sör elárúsítására csupán a regálebérlet volt jogositva. Ő váltotta meg a fogyasztási területére nézve meglehetősen magasán kivetett ezen adónemeket, tehát érdekében állott, hogy a bérleti összeget behozza, s fogyasztóit minden uton-módon a szesznek nagyobb mérvű fogyasztására ösztönözze. Hogy a szesz italok élvezete a legtöbb helyen annyira elterjedt, ezt az adóbeszedés ezen gyarló módjának tulajdoníthatjuk. A regále bérlet volt egyszersmind rendszeren a falu uzsorása is, a ki szinte hivatásának tekintette utját egyengetni a könnyelmű adósságesinálásoknak s számtalan szegény ember végső anyagi romlásának okozójává vált. Most ez megszűnik. Mindenki tarthat s árulhat szeszt és sört tetszése szerint, a regálebérlet, a mint keletkezett, azonképpen el is tűnik a föld színéről. Örülünk, hogy a törvényhozás végre valahára megszünteti az eddig fennállott egészségtelen állapotot s habár ezzel sok regálebérlet esik foglalkozásától, ezen nem busulunk, őket majd csak kíségeti az élelmességük; de bizonynyal sok száz szegény ember van, a ki sirva gondol majd az ő létezésük idejére.

Külföld.

Spanyol-amerikai háború.

A háború most már igazában megindult. A spanyol hajóhadnak Kuba mellett komoly tengeri ütközete volt az amerikaival, melynek az volt az eredménye, hogy a spanyolok visszaszorították az amerikai hajórajt; két páncélos hajót megsérítettek egy czirkáló amerikai hajó pedig a kikötő bejárata előtt felrobbant. Utóbb kiderült, hogy ezt a czirkáló hajót az amerikaiak maguk robbantották fel, hogy így az öböl bejáratát eltorlaszolják s a spanyol hajórajt kelepezébe fogják. Kuba szigetén is egymást érik az összeütközések a felkelők s a spanyolok között. Mig az amerikai páncélos hajók a tengerről bombázzák az erődöket, addig a felkelő csapatok a szárazföldön támadnak s ugyancsak adnak dolgot a kubabeli spanyol katonaságnak, előre látható azonban, hogy nem bírnak meg vele, mig Amerikának a szárazföldi csapatait Kubába szállítani nem sikerül. Ugyde Spanyolország is küld segélyes csapatokat Kubába, így tehát a szárazföldi hadjárat sorsa nagyon bizonytalan. A spanyol első kudarcza daczára is bizik abban, hogy ugy szárazon, mint vizen sikerrel fog mindvégig ellentállhatni az Egyesült Államok hadi erejének. Azt rebesgetik, hogy az európai államok, megelégedve az eddigi vérontást, békéltetőleg fognak fellépni, mi azonban az igazat megvallva, félünk ettől a békéltetéstől, hogy a békéltető felek előre láthatólag egymás közt kapnának össze s ebből aztán egy valódi világháború keletkezne.

MI UJSÁG?

Mai számunk az urnapi ünnep miatt egy nappal később jelenik meg.

Azon t. előfizetőinket, a kiknek előfizetése május hó 31-én járt le, és a kiknek még a 22. számunkhoz postautalványt mellékelünk, felkérjük, hogy előfizetésüket megújítani sziveskedjenek, mert ez a szám az utolsó, melyet ezen t. előfizetőink kapnak.

Ő felsége a király Bécsben időzik mostanában, s pár napig részletes katonai szemlét tartott az ottan állomásozó ezredek fölött s megelégedését fejezte ki azok fegyelmezettsége fölött.

Urnapija. A mult csütörtökön, e hó 9-én ünnepelte a katolikus anyaszentegyház Urnapját, mely alkalommal a hívők részére ünnepi körmeneteket tartottak mindenütt.

Emlékeztető az 1848 49-iki napokra. 1848 június 5. Jellassics megtartja a zágrábi gyűlést, melyen külön felelős miniszteriumot kérnek.

1849 június 7. Perczel Kátnál megtámadja a jóval nagyobb sereggel rendelkező Jellassicsot, a ki a magyar sereget mézárálás közepette szétveri.

1849 június 8. Bem két ujonnan szervezett zászlóaljossal az erdélyi szorosok megvizsgálására indul; Kolozsvárott a hölgyek diszkardot ajándékoznak neki.

1849 június 9. Sass orosz tábornok Alsó-Kubinba (Árvamegye) érkezik és nagyszámu gyalog és lovas seregével éjnek idején a várost megszállja.

1848 június 10. Ferdinánd az uniótörvényt szen-

tesíti. A horvátokat a törvény iránt való engedelmességre inti. Jellassicsot báni tisztétől felfüggeszti.

1848 június 11. A Blomberg által vezetett magyar had a fölkelő szerbeket Versecznél nyílt csatában legyőzi.

1849 június 11. Jellassics Ujvidék városát elhamvasztja.

Felfüggesztett rabbi. A panesovai izraelita hitközség, dr. Kelemen Adolf rabbit több szabálytalanság miatt elbocsátotta s egyidejűleg a rabbinusi teendők teljesítésétől is felfüggesztette. Az eset az egész délvídeken nagy feltűnést keltett.

A Nemzeti Szövetség és a románok. Aradon a Nemzeti Szövetség Institorisz Kálmán elnökletével, Hieronymi Károly és a budapesti vendégek jelenlétében vasárnap tartotta meg közgyűlését. A régi tisztviselőket újból megválasztották. Az elnök szép beszédben vázolta a szövetség eredményes munkáját a társadalomban és a nemzetiségi munkáskérdésben. Az ünnepnek volt egy meglepetése is, melyről az egész közönség felháborodva beszélt. A Baross-parkban ugyanis, a hol a szövetség javára jótékony ünnepet rendeztek, az árusító hölgyek számára művészi sátrat állítottak föl, az ünnep előtti éjjel csunya esinyt követtek el: a sátrat összevagdalták és bemocskolták. A vizsgálat szerint az oláhok akarták megrontani a szövetség ünnepét, melyet az oláh lapok rendszeresen támadnak. A pusztítás nyomait azonban délutánig gyors kezek munkája eltüntette és a esinytevőknek semmi örömük se telhetett művükben: az ünnep nagy bevételt hozott a hazafias célra.

Puskaporos hordó a Tiszában. Érdekes halászás folyt a napok óta Szegedtől lefelé a Tiszán: egy puskaporos hordót kutatnak, mely katonai robbantási gyakorlat közben elszaladt a vízben s azóta nem találják. A robbantási gyakorlat, a hol ez a malőr megesett, a közúti hid és a boszorkánysziget közt folyt le, a hol puskaporral és kővel töltött söröshordók voltak elhelyezve, melyek közül egy — a minek föl kellett volna robbania — nem robbant föl, a miből azt következtetik, hogy elszórt a víz alatt. A folyammérnökség figyelmezteti tehát a községeket, hogyha esetleg rátalálnának a hordóra, azzal óvatosan bánjanak, tüzhöz közel ne tegyék és arról jelentést tegyenek.

Hegyi plébános visszahelyezése. Hegyi Antal esongrádi plébánost a primási törvényszék tudvalevően az ellen emelt vádak alól felmentette és állásába visszahelyezte. Hegyi újból való beiktatása esütörtökön volt Csongrádon.

A Pistike krajezárja. Három esztendő óta létezen pajkos fia volt a Schneider Pistike. A mikor rakonezátlankodott, a mamája — a helyett, hogy a körmére vert volna — mindig krajezár adott neki, hogy ezukrot vegyen rajta. Így történt a multkor is. De ezuttal megjárta a Pistike. A krajezár, a

melyet a mamájától kapott, a szájába vette és hogy hogy nem — egyszerre csak lenyelte. Lett erre sírás. A Pistike is sirt, a mamája is sirt. Utóbb azután fogta a fuldokló Pistikét és elvitte a budapesti Stefánia-kórházba, Bókay professzorhoz, a ki biztos kézzel kihalásztta a Pistike torkából a krajezár, a mely meglepetésére nem is krajezár, hanem egy 1780-ból való Mária Terézia korabeli rézgaras volt. Érdekes, hogy Bókay professzor másfél év alatt 1 forint 50 kr. ára váltópénzt szedett ki kis gyermekek testéből.

Kézrekerült a gyilkos. Áldozó esütörtökön történt, hogy Hajdu Sámsonban összeverve, súlyos sebektől boritva, véresen találták lakásán özv. Erdélyi Jánosné sz. Kirják Veront, egy 68 éves asszonyt. Az életveszélyes sérüléseket szenvedett asszony nemsokára meg is halt. A esendőség a nyomozást megindította a gyilkos kipuhatólása iránt s a minap ki is nyomozta s elfogta M. Nagy Károly 18 éves parasztleány személyében, kit bevíttek a debreczeni ügyészség fogházába.

Uj sorozás Nagyváradon. Dr. Raab Sándor nagyváradai katonarost letartóztatták a multkoriban, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy katonaszabeditással foglalkozott. E miatt Nagyváradon uj sorozás válik szükségessé s így mindazon katonaköteleseket, kik az I., II. és III. korosztályból nem soroztattak be katonának, újból sor alá állítják. A katonaszabeditásokra úgy jöttek rá, hogy az idei sorozások alkalmával feltűnt, hogy a besorozottak száma igen csekély volt arányitva az előző évek eredményeihez. A vizsgálatot a temesvári katonaparanecsokaság folytatja igen nagy erélyvel.

Templom a szegedi árviz emlékére. Szeged városában egy millió forint költségvetéssel a Tisza partján fogadalmi templomot emelnek az árviz emlékére. A költségvetés már készen van, de a katolikus főpapság részéről is támogatást remél a város. Az uj fogadalmi templom öt év alatt épül föl.

Mennyit ér egy láb. Rizza Károly, egy vidéki szintársulat sugójának kis lánykája, most három esztendeje a Nagyváradról induló vonatból kiesett a kocsis alá került, a melynek kerekéi jobb lába fejét vágta le. A lábat operálni kellett, a mihez, hogy az alsó szár begyógyuljon emberbőrre volt szükség. Ezt a műtök az apa testéből metszették ki és a leányka nyomorék lába az apa bőrével összeforrva begyógyult. A szülök akkor pört indítottak a vasutak ellen, kártérítés czímén, mert a kis leány azért bukott ki, mivel a kocsiszakas nem volt lezárva. Az erre vonatkozó per végre, mint értesülünk, dülőre jutott. Az államvasutak érvelése, hogy itt vigyázatlanságról van szó és a kis leány keresetképtelenné nem válhatott, mert nem keresett, hiábavaló volt. A nagyváradai törvényszék ugyanis egy szinlap alapján, a melyen a leányka gyermekszerepben tiszteletdíj ellenében Aradon fellépett, a keresetképtességet igazoltnak vette és az államvasutakat 7500 forint kártérítésben marasztalta el.

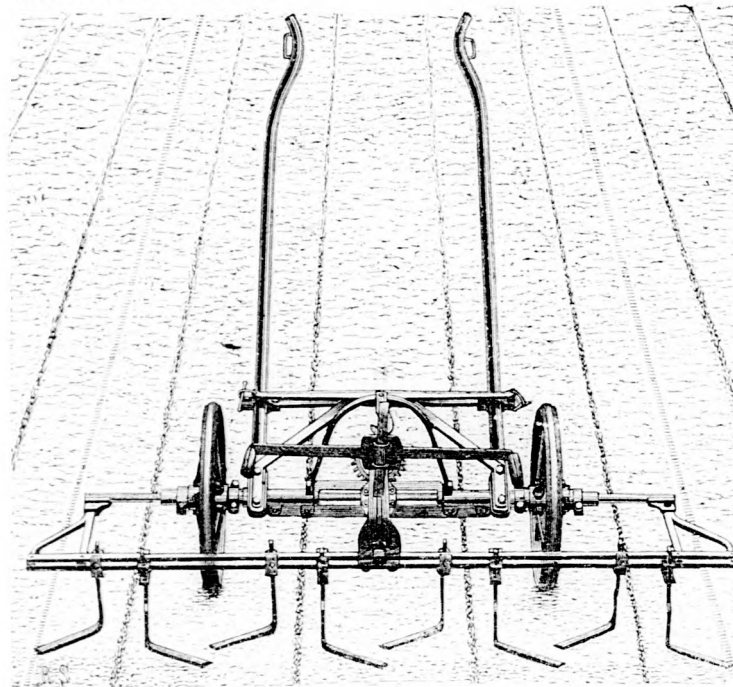
GAZDASÁGI DOLGOK.

A kapálógépek és használatuk.

III. (Folytatás.)

Az ismertetett beállítási módokon kívül a kapakeretet az erre szolgáló emeltyűvel az illető sortávolságnak megfelelő szélességre kell beállítani.

A kapálóba befogott lovat vagy ökröt egy gyerek vezeti munkaközben a sorban s a gépet szarvánál fogva vezeti a munkás, vigyázva arra, hogy ha esetleg a sor megszükül vagy megtágul, ugyanakkor a kapakeretet is megfelelően szűkre vagy tágira állítsa az emeltyűvel.

4. ábra. A Sack-féle egyszerű többsoros kapálógép.

Különösen alkalmasak ezek az egysoros fogatos kapálógépek a tengeri (kukoricza) és burgonya kapálására. Természetesen az egyezést azért a tengerinél meg a répánál is külön, kézzel kell végezni.

A harmadik csoportja a kapálógépeknek, a többsoros fogatos kapálógép, melyek egyik egyszerűbb, de igen jól használható alakját a mellékelt 4. sz. ábra mutatja.

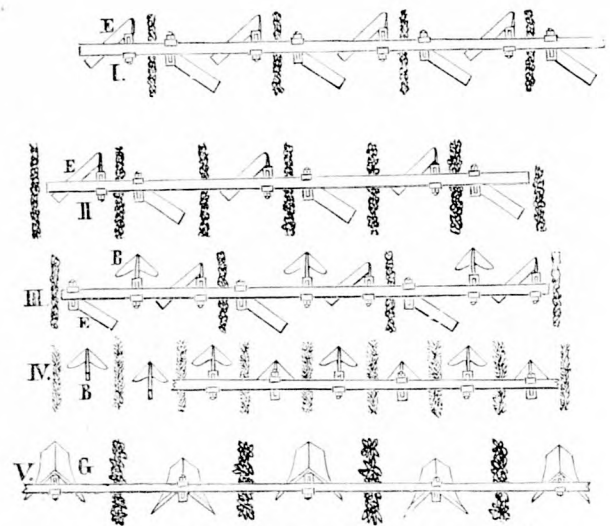
Ez a kapálógép, mint a rajz is mutatja, úgy van készítve, hogy a gép tengelye mögött levő ketős-vaskaron vannak, a kapakezek megerősítve. A kapákat tartó vaskar a felette levő villáskormányval jobbra vagy balra eltolható s vele együtt a karra erősített kapák is. Ezzel az eltolhatással a kapákat mindég benne lehet tartani a sorban, még akkor is, ha a gépet húzó állat kilépett az egyenes sorból s félrerántja a gépet, vagy ha maga a sor valamelyik részén nem egyenes. A gépnek két keze különböző távolságra állítható s az ígás állat

villásrud közé lesz befogva. Ügyelni kell a befogásnál, hogy ez a villásrud szorosan odaköttesék az állat derekához. Az ilyen kapálógép $1\frac{1}{2}$ —2 méter, szélességben dolgozik egyszerre s vele naponként 5—8 hold répát vagy más kapásnövényt is meglehet kapálni. Természetesen itt is különféle kapákat lehet felrakni a közös kapatartó rudra a szerint a mint csak sarabolni, vagy kapálni vagy pedig töltögetni akarnak a géppel.

De a tengeri kapálására, ha az már szárba ment, nem való ez a kapálógép, mert a kapanyelek rövidek s a tengeri nem fér el a kapa alatt. A mellékelt 5. sz. ábra mutatja, hányféleképen lehet ugyanezt a kapálógépet felszerelni kapákkal és pedig az:

I. rajz. Egy sorban két kapával, széles soroknál sarabolásra és sekély kapálásra.

II. rajz. Egy sorban egy kapával, keskeny soroknál sarabolásra és sekély kapálásra.

5. ábra. Kapaállítások a Sack-féle egyszerű többsoros kapálógépen.

III. rajz. Egy sorban két késalaku saraboló és köztük egy ludtálpalaku kapával széles sorokban rendes kapálásra.

IV. rajz. Egy sorban egy ludtálpalaku kapával keskeny sorokban rendes kapálásra.

V. rajz. Egy sorban egy töltögetővel, töltögetésre.

Íme tehát ötféleképen lehet a különböző kapákat a közös tartórudon elhelyezni, sőt még tovább is lehet változtatni a kapa elhelyezést, de ez az ötféle állítás általában elég jól megfelel.

Ilyen kapálógépet, az eredeti Sack-félét, — mert az találta fel ezt a kapálót — árusít nálunk Prop-per Samu Budapesten teljesen felszerelve 100 forintért és Kühne Ede gépgyáros ugyancsak Budapesten az ő gyárában készültet 102 forintért.

(Vége köv.)

A nád termelése.

Hazánkban igen sok helyen találunk elposványosodott területeket, melyek az év legnagyobb részében víz alatt állanak és mint hasznavehetlen területek szerepelnek. Az ilyeneket pedig legtöbb esetben nádtermeléssel jól ki lehetne használni, különösen oly vidékeken, hol a házak és egyéb épületek tetőzete náddal lesz fedve.

Tapasztalatból mondhatom, hogy a hol a nádat értékesíteni lehet, igen jól jövedelmez, mert hisz csak a vágatás kerül valamibe, egyéb kiadás alig merül fel. Az a munka is oly időben történik, a midőn a napszám legolesőbb, télen.

Schleswig-Holstein tartományban a nádasok után, melyet különben hasznavehetlen területek lennének, igen szép összeg foly be.

Igy a schleswigi kerületben egy 9000 hold területű nádasból 327,600 frt az évi pénzbevétel, vagyis holdanként 37 frt. Ez oly eredmény, mely megérdemli, hogy a nádasok létesítését oly területeken, hol túlnedvesség miatt más hasznos növények nem teremnek, egész komolyan vegyük, annál is inkább, mert a nád fiatalon kaszálva, mint takarmány értékesíthető és jobb, mint más nedves rétről került széna.

A 9000 holdnál bizonyára nagyobb területek található hazánkban, melyet túlnedvesség miatt parlagon hagyatnak, de a melyeket nádtermeléssel jövedelmezővé tehetnénk, csak egy kis jóakarattal kellene hozzá.

Nem lesz tehát felesleges, ha egyetmást a nád termelését illetőleg elmondunk.

A közönséges nád (*Phragmites communis*) az iszapos, zsiros talajt kedveli, a hol a legerősebb, leg-hosszabb és legértékesebb szárát fejleszti.

Szaporítása legbiztosabban tavasszal történik gyöktörzsei által, melyek eldaraboltatván, 1 méter távolságban lesznek e célra készített lyukakba elültetve. Ha a talaj felülete puha, iszapos, akkor a gyöktörzsdarabok egyszerűen bele lesznek nyomva az iszapba.

A nád szaporítása dugványozás útján is lehetséges. A dugványozás júliusban történik, a mikor a legerőteljesebb nádszálakat kiválasztva, azokat a bütők alatt 1 cm-térre, éles késsel levágjuk, úgy, hogy zuzodást ne szenvedjenek, miért is a kést, mely a nád vagy kvasav tartalma miatt könnyen veszti életét, gyakrabban meg kell munkaközben köszörülni és minthogy a zuzódott nádszál dugványozásra nem alkalmas, ollóval nem szabad a dugványokat vagdalni.

A dugványok sortávolsága $\frac{1}{2}$ méter, a növény-távolság pedig $\frac{1}{4}$ méter legyen. Az elkészített dugványok az iszapos talajba bedugatnak, vagy ha a föld akkor víz alatt nincs és kiszáradt, lyukak készítenők, a hova dugványokat elhelyezzük és földdel betakarjuk.

A ritkás nádasokat sűrűbbé teendő, legezészerűbb a nádszálakat lehajlítva pár centiméter mélyen az iszapba nyomni, mintegy lebujtani. Ugyanigy járunk el, ha a nádas széleit tovább fejleszteni akarjuk.

E munkát július elején végezzük.

Az így lebujtatott nádszálak bütökeiből csakhamar gyöktörzsek fejlődnek, melyek az iszapban rendkívül buján fejlődve, messze elterjeszkednek és számos új szárát hajtanak.

Lehet a nádat mag után is szaporítani, ott, a hol a nád magva beérik, mint például szelidebb égalju vidékeken. De lehet magot is beszerezni Olaszországból.

A mag után való szaporítás akkép történik, hogy a magot agyagpépbe keverik és a pépből golyókat formálva ezeket a víz alá süllyesztik, a hol kicsirázva, csakhamar szárazakat hajtának a víz felületére. A gyöktörzseket hasonló módon lehet elaprózva, agyagpéppel keverni és a víz alá meríteni.

Az új nádas az első évben teljes termést nem ad, csakis a második évtől kezdve számíthatunk nagyobb termésekre.

A kinek tehát posványos, rossz füveket termő rétje van és a nádat értékesítheti, leghelyesebben cselekszik, ha a területet nádassá alakítja át. (+)

Vegyesek.

Bikák herélése. Bikák herezaeskója a herélés következtében akkor dagad meg, ha a herélés alkalmával vagy rövid idővel utána a sebben fertőzés jött létre. A fertőzés rendes következménye a seb genyedeése, valamint a herélt állatok bágyadtsága, illetve rosszullete is.

Ha a herezaeskó nyomogatására abból geny ürül, arra mutat, hogy a herélés céljából ejtett seb vagy kicsiny vagy nincsen a herezaeskó alapján s ennél fogva abból a geny nem is ürülhet ki, hanem a sebben pang.

A gyógyításnak feladatát ilyenkor az képezi, hogy a sebből a váladék súlyánál fogva kiürülhessen, tehát azt a megfelelő irányban késsel tágitani kell, továbbá a sebet, főleg annak alapját, valamely fertőtlenítő folyadékkal, pl. 3%-os kreolin-oldattal naponta egyszer, bő genyedés esetén kétszer kiöblíteni, a mihez leginkább alkalmas az irrigátorral való csurgatás. Ha a genyedés ilyen kezelése mellett megszűnt, akkor csakhamar apad a daganat, valamint elmúlik a lázzal járó bágyadtság is.

A herélt bikákat mindaddig nem ajánlatos legelőre hajtani, míg sebeik kezelést igényelnek, hanem jobb, ha a bikák az istállóban tiszta szalmán állanak, a hol a sebek tisztogatása pontosan végrehajtható.

A napraforgó mint baromfiédel. Külföldön mindenfelé nagyon használják a napraforgó magját baromfitakarmányul. Nem csak tolluk lesz a napraforgó magtól szép fényes, hanem sokat is tojnak, ha ezzel etetik. Mikor tollukat hullatják, az olajtartalma igen jó táplálék. A nagyfajta orosz és kínai napraforgó sok magot ad, de a honi fajta is jól fizet.

Urnapí körmenet.

MULATTATÓ.

Kipattogzott már az ákác . . .

*Kipattogzott már az ákác virága,
Óregonya kis lányának kiáltja:
„Jér onnan a kerítéstül,
Üzd a hóját a csibéktül! . . .“
Hamis a lány: „Hess el hója! . . .“
Kiáltozik s szeme néha
Átkacsint a szomszédasszony fiára.*

*Izeg-mozog már az ákác babója,
Szűkre szabott a kis lánynak szabója.
„Látod lányom mondtam néked,
Hója hordta a csibéket . . .“
„Óregonyám szánom-bánom,
Igazítok a szoknyámon
Mű tehetek, hogy kinöttem, én róla . . .“*

Petrus Jenő.

Tót Nagy András uram fantáziája.

Itta: Gabányi Árpád.

Poczik Demeter tekintetes uram áldott jólelkű ember volt. Akárkinek akadt buja-bánata a faluban, az csak tiszteletes uramhoz fordult s ő eligazította a dolgát jobban, mint akár a bíró, akár a fő-fő törvényszék.

Tót Nagy András uram hitestársa, Rébék asszony is tudta ezt jól s azért, mikor egy gyászos este megtörtént vele az, a mi még soha, hogy tudniillik az ura kékre-zöldre verte s a derekát majd ketté törte, nem a bíróhoz ment panaszra, de tiszteletes uramhoz.

Hiába protestált ellene maga Tót Nagy András uram is, mondván: „Böcsületes ember doktorinó viszi testi baját, nem a lelki-atyához.“

Rébék asszony mégis csak a paphoz állított be, kényszerítve az urát, hogy vele menjen. Ez — bár kelletlenül — engedett a hívásnak s vagy 30 lépésről követte az asszonyt, ha másért nem, már csak azért, hogy: „az igazmondásban hiba ne legyen.“

Tót Nagy András uram különben tisztességes fazekas mesterember volt. A háza is meg a műhelye is a Cserép-utcában „létezett.“ Mesterségét derekasan végezte, a feleségét becsülte s soha sem állt perben senkivel, legfőlegbb saját magával úgy vasárnap este, a mikor is néha megesett, hogy a már „glazurazott“ kancsó fenekét is olyan soká nézegette, hogy haza vetődván a lábaival szétrombolta azt, a mit előtte való napon a kezével megalkotott.

Ezeket tudva, nem lehet rossz néven venni tiszteletes uramnak, hogy csak ámult-bámult, mikor

Rébék asszony kupikék areczal oldalt, sántitva, nagy siránkozással bekéredzett hozzá panaszt tenni.

— Mi ütött kigyelmedhez, édes Tót Nagy Andrásné asszonyom, hogy így ki van kelve a valójából?

Csuklott zokogással válaszolt rá a kérdező:

— Hogy mi ütött hozzám, lelkem tiszteletes ur? Hát bizony az uram ütött hozzám, még pedig nem is egyszer, de kétszer sem, ehun ni, martiromságra juttatott. Éppen azért is bátorodom ide a tiszteletes uram elé, hogy tegyen köztünk igazságot, mert ha nem, úgy a milyen igaz, hogy élek, de el-emészttem magam a világból.

— Hát instálom, . . . szerencsés jónapot kívánok a tiszteletes uramnak, . . . ez a dolog úgy esett, hogy . . . kezdé Tót Nagy András uram, most lépven be a szent hajlékba, botját a földnek, kalapját a botjára, könyökét a kalapjára, hüvelyk ujját az állára támasztva. De a tiszteletes félbeszakította:

— Kedves Tót Nagy András uram, becsülöm kelmedet érdeme szerint, de hadd beszéljen előbb az asszony, mert úgy tetszik nekem, hogy ő a panaszos.

Tót Nagy András uram helyeslőleg bólintott, aztán büszkén magasra emelvén fejét, lesütve szemét, botja hegyével czirkulusokat kezdett rajzolgatni a pádimentumon, de nem szólt egy szót sem.

— Hát kérem alásan, tiszteletes uram, úgy volt, hogy békességben voltunk együtt tegnap este, lehetett úgy hét óra után.

— Hazugságban vagy, Rébék. Az esteli nyolczat is elharangozták, uram, onnét tudom, mert Kadarka szomszéd már elboesájtotta az öreg Strázsa kutyáját a lánczról, pedig ez mindig estéli harangszó után szokta cselekedni. Csak azért mondom, instálom, mert akármilyen galantéros is a tiszteletes ur a hitestársam irányában, de az igazság mindig igazság marad, még a pap előtt is. Már most asszony, hajts odébb!

Hajtott is Rébék, már nem sirt.

— Hát igen is kérem alázattal, békességben voltunk, az uram azt mondja, hogy: „anyjuk meglásd, holnap nehéz idő lesz, mert fáj a kalandáriom lábom,“ „a bizony meglehet,“ mondok én s éppen az ágy alá akarom tenni a szakajtót, néhány tojás volt benne, gondoltam nem hagyom a kamrában, mert a macska megint le tanálja verni, mint a multkor. Hát egyszer csak nyikorog a pitvarajtó: „Jönnék“ mondok, vajh ki lehet? „Nézd meg, anyjuk — mondja az uram, s ha kimégy, hozd be a pipámat a padkáról, ne járj hiába.“ Én kifelé igyekszem, hát jön befelé a Hörömpös Gáspár szomszéd, a szücs. Nagyon jól vagyunk egymással, kérem tisztelettel, a tavaly, mikor úgy volt, hogy megmarad a kicsi fiam, hát őt akartuk komaságba, de hát a jó Istennek más volt a szándéka. Hát most is azt mondom, hogy adj Isten Hörömpös szomszéd, mi

járatban van ilyen öreg este? Erre Hörömpös uram csak áll, csak néz, úgy ezélok, ittas volt egy kissé, mert nem egészen őszinte állásban tartotta magát. Egyszerre csak nagy rivásra fakad, akár egy vászon-cseléd és úgy panaszolja nekünk, hogy a felesége, már mint a Hörömpös Sára, azt mondotta neki, hogy te bitang, te példa, te czégérnek való, nem hizlalak tovább, eredj te esúra, majd én megyek hajsza és a pizskafával agyba-főbe verte, véresre fakasztotta a fejét s elkergette a házból, mert mivel hogy ő válni akar. Nagy esudában voltunk erre az esetre mind a ketten s az uram azt mondta rá, hogy: „disznóság!” Magam is nagy méltatlankodásban voltam s egy kicsit teszkek-veszek a tüzhely körül, vacsorát melegíték mondom ennek az elkinzott embernek, hadd egyék legalább szegény. Hogy ez alatt a két ember miről beszélgetett odabenn a szobában, azt nem tudom, kérem alássan, de mire én benyitok, hát egyszerre csak nekem esik az uram és elkezd püfölni az öklivel, hol a hátamat, hol a fejemet. Én kiáltottam, ő nem szólt csak ütött. Így vagyok én megrontva, lelkeim tiszteletes uram, s hogy mi mián, azt csak a menyekben lakozó Isten tudja, mert ő látja az én hibátlanságomat! . . . Ezek után Rébék asszony fölszedte könnyei zsilipjeit és szakadt szeméből az ár.

Poczik Demeter tiszteletes esodálkozó arczezal fordult a vádlotthoz, ki az idő alatt néma szigorúsággal tekintett a földre s hol a jobb, hol a bal lábára nehézkedett, most pedig, be sem várva a pap kérdését, büszkén emelte föl a fejét s ő gyujtott rá:

— Hát instálom mélységes alázattal, az, hogy nevezett Hörömpös komám ittas lett volna, nem igaz. Én tudom, mert már jól ismerem, hogy milyen a természete, mikor ködös. Az sem igaz, hogy azt mondtam: Rébék, hozd be a pipámat mert, —

Tiszteletes uram szavába vágott Tót Nagy András uramnak:

— Elhiszem, hogy mindez nem igaz, kedves atyámfia az urban . . .

— Nem bizony, mert az igazságnak legyen érvénye, ha úgy van, de ha nincs . . .

— Csak azt mondja meg Tót Nagy András uram, hogy megverte-e a feleségét vagy nem?

— Meg én, még pedig esuful, instálom alásan. A már igaz.

— De az Istenért, hogy tudott ilyent tenni?

— Instálom, mert feltámadt bennem az emberi harag, Hörömpös komám láttára, aztán nagyon erősen elgondolkoztam és eszembe jutott, hogy mi volna, ha engem is úgy megverne a hitvestársam? . . .

No hát eleve megmutattam az asszonynak, had okuljon rajta és amugy Isten igazában végig tánygáltam.

Képünkhöz.

Urnapi körmenet. Az urnapi körmenet nagyon szép egyházi szertartás. Az oltári szentséget mennyezet alatt szenténekek éneklése mellett körülhordozzák a templom körül és a szabad ég alatt felállított, virágokkal ékesített oltárokon elhelyezi a pap, a tömjénfüstjével avatván fel előbb a helyet, hova az oltári szentséget helyezi. A szentségimádásnak ez a napja van ábrázolva mai szép képünkön, a mint az ünneplő körmenet, melynek javarészét felvirágozott leányok serege képezi, körülhordozza az oltári szentséget.

Apróságok.

Embrevökről. Egy bécsi tudós borzalmasan érdekes könyvet irt az embrevésről és annak okairól. Legrejtélyesebb, természetellenesebb és utálatosabb formája ennek az, mikor a vadak saját fajbelieket vagy saját tagjaikat is megemészti.

A Szumatra szigetén élő batakokról azt beszéli egy szavahihető utazó, hogy ezek a vadak kegyeletből megeszik elaggott és elgyöngült rokonaikat. A melyik férfi erőit fogyni érzi és az életet megunja, fölszólítja saját gyermekeit, hogy egyék meg abban az évszakban, a melyben a só legolcsóbb. Az önkénytes áldozat fölmászik egy fára, barátai és gyermekei körülveszik a fát, rázzák és gyászdal énekelnek, melynek tartalma a következő: „Eljött az ideje, a gyümölcs megérett, le kell hullania.” Az áldozat erre leszáll a fáról és azok, kik az életben legközelebb állottak hozzá, megölik, földarabolják és ünnepélyes lakomán magukba kebelezik földi maradványait. Egy más ázsiai népfajról azt állítják, hogy az aggodat és betegeket, mihelyest a papok kijelentik, hogy haláluk közeleg, fölfalják, hogy megvédelmezzék testüket a férgek ellen, melyek a léleknek fájdalmat okoznak.

Uj-Kaledoniában az istenek is úgy akarják hogy áldozzák föl és egyék meg a véneket és ugyanennél a népfajnál maguk a szülők vágják le és eszik meg koresszülött gyermekeiket. Ausztrália belsejében egy népfaj él, mely a „szeretet lakomáinak” nevezi az olyan esetet, mikor egy fiatal asszony vagy leány meghal és rokonai vagy pedig azok a férfiak, kik legjobban szerették, megeszik a holttest bizonyos részeit. Északi Greenslandban még ezelőtt tíz évvel egy utazó saját szemével látta, hogy egy anya rokonaival gyermeke holttestét megette. Pár nappal rá az anyát is megették a rokonok. Egy másik utazót, ki Afrikában járt, fölvilágosították a vadak, hogy a halottnak jobb, ha barátja testébe, mintha a hideg földbe temetik. Több afrikai népfaj azonban mégis tartózkodik attól, hogy saját rokonnait fölfalja és ezek közt van egy csoport, melynél a szomszédos falvak kieserélik egymással az elfogyasztandó holttesteket.

A régi rendekről is megvan irva valami krónikában, hogy megfőzték és megették munka- és harezképtelen társaikat és hogy az öregek maguk kérték ezt a halált. Vannak tehát nyomai az embrevésnek Európában is.

Név-rejtvény.

Tahi András-tól.

Balassa-Gyarmat, Czinkota, Daruvár, Eszék, Nápoly, Esztergom, Ebendorf, Rácz-Egres, Zsolna.

E nevek úgy irandók egymás alá, hogy kezdőbetűik felül-ről lefelé olvasva egy szab. kir. város nevét adják.

A talány megfejtői között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.

Megfejtési határidő június 13.

Lapunk 22. számában közölt számrejtvény megfejtése:

„Első Ferencz József Magyarország apostoli királya“.

Helyesen fejtették meg: Nikodem Vilma, Szádeczky Lászlóné, Koleszáríts Ferenczné, Hauszner Edéné, Kiss Anna, Unger Kornél, Sonkoly Márton, *Olaszó- és Társas-Együtt Szerb-Szent-Péter*, Vojnich Dávid, Nagykaszap Kálmán, Gombkötő N. János, Törzsök Antal, Eskütt György, Farkas Pál, Bogdán Márton, Koleszáríts Ferencz, Baksay Antal, Békéssy József, Hübben Jakab, Herezeg József, Szösz József, W. Kiss Sándor, Szani-zló Bálint, Piti Péter, Veér Lajos.

A sorshuzásnál a szerb-szentpéteri olvasókör jött ki elsőnek, heva a kitűzött jutalom gyanánt Louis Couperos „Végzet“ ez. regénykötetét megküldték.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Perezstegi Antal urnak. A nagyon hiányos löherét nem érdemes tovább fentartani és így a foltokra való moharmagvetés sem szokott használni. Legjobb volna, ha az egész terület most mindjárt felszántaná és azonnal vetne bele mohart, így legalább még az idén egy rendes mohartermést nyerhet, ha az idő kedvező lesz. A moharból szórva 1200 öles holdra 12–16 litert, ha pedig vetőgéppel sorba veti, úgy 9–11 litert vessen el. Ha felszántja a területet, akkor mohar helyett még biborherét is vethet és pedig 1200 öles holdra 10–12 kg.-ot számítva. Ha jó idő lesz, még ebből is nyerhet öszre kaszálast, de mindenesetre tavaszra. A mohar azonban biztosabb, mert a szárazságot jobban bírja. — **332. számú előfzető.** A megavasodott zsir avas szagát legjobban elveheti, ha jól felforralja. Bár némi kis szaga ekkor is marad. Vegyszerek hozzákeverését nem ajánljuk, mert ezek legtöbbje az egészségre többé-kevésbé káros. — **Csáthy Mihály** urnak. Sajnos, hogy olyan viszonyok az osztályban másutt is vannak, a minőket ismertet. A gazembereket futni hagyják, ha a hatalommal és korteszolgálatokat tettek. A sikkasztó adópénztárnok ellen ha a főispán semmit sem tett a föllebbezésre, adjanak be följelentést a vármegyei közigazgatási bizottsághoz, a melynek a fegyelmi ügyeket ugyis hivatalból kellene elintéznie. Sőt azok a községi lakosok, a kik az adópénztárnok sikkasztása következtében megkárosodtak, a törvényszéknél is tehetnek feljelentést káruk megtérítése és a sikkasztó megbüntetése érdekében. — **2301. számú előfzető.** Bárcsak minden magyar ember, a ki nem végzett iskolákat oly értelmesen írta, mint ön. A mi kérdését illeti, arra röviden a következőket válaszolhatjuk. A vasut minden talpatatnyi földet, a melyet a saját

széljaira igénybe vett — tehát az anyagárkokat is — kisajátítani, illetve megfizetni tartozik és pedig köteles nemcsak a föld árát megfizetni, hanem annak kamatait is és a kisajátítás előtt elfoglalt területeknek a kisajátítás megtörténteig a birtokost illető elmaradott hasznót is megtéríteni köteles. A mennyiben a vasutvonal által a birtokos földje úgy el van darabolva, hogy az mezőgazdasági használatra alkalmatlanná és így a birtokosra nézve értéktelenné lett, köteles a vasut az egész terület megváltani. Ha ezt nem akarja tenni, akkor külön pert kell ezért ellene indítani, melyben szakértőkkel és a községi elöljárósággal kell a hasznavehetetlenség körülményét igazolni. Ha a vasuti ör a terület lekaszállását nem nyerte meg, az olybá veendő, mintha a vasut az egész területet igénybe vette volna, mert tényleg elfoglalta és az elmaradt haszn megtérítéseért szintén be kell pörölni. A vasuttársaságot a fizetésért lehet pörölni, ha a kisajátítási szerződésben kikötött fizetési határidő elmúlt. A vasutat csak annyi föld illeti meg, a mennyit kisajátított, azon túl egy centiméternyi sem. Eleven kerítést a megye mellé annyira lehet ültetni, hogy a hajtások a szomszéd földjére át ne érjenek, mert akkor a szomszéd jogosítva van a hajtásokat lemetszeni. Tanyája 30 méternyire elegendő távolságban van a vasuttól. Ha a megengedett távolságon belül volna, úgy a vasuttól követelhetné, hogy épületeit tűzmentes fedéllel — faszindely, eszerépszindely — a vasuttársaság a saját költségére fedesse be. Az egész kérdésben azonban mielőtt bármi lépést tesz, legjobb ha egy jó ügyvédhez fordul. — **Horváth Kálmán** urnak. Levelét áttettük a hitelszövetkezetek központi intézetéhez, onnét fog kimerítő választ kapni. A bélyeget a mentőknek adtuk. — **Ifj. L. F.** urnak. Posta- és távirdaaltiszti tanfolyamot tartanak a kerületi postaigazgatóságok is, a melyekhez a tanfolyamon résztvenni kívánóknak 50 kr. bélyeggel ellátott kérvényeiket be kell nyújtaniok. Szükséges 4 középiskola elvégzése; a kérvényhez az iskolai bizonyítványon kívül keresztlevél s katonai kötelezettséget igazoló okmányok kellenek. A tanfolyam 10 hónapig tart. A postatiszti tanfolyam Budapesten tartatik s 8 középiskolai végzettséghez van kötve. — **539. sz. előfzető.** Fourniergyárosok Budapesten: Groszmann Ignác (VII. Akácfa-uteza 54), Krámer H. M. (VII. Dohány-uteza 1/b), Munk Lujza (IV. Károly-uteza 1). Bécsi czéggel nem szolgálhatunk.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Pontos cím: **ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR részvénytársulat BUDAPESTEN.**

Magyarország legnagyobb és egyedüli gazdasági gépgyára, mely a gazdálkodáshoz szükséges **összes** gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakszavagó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecsavágók   **Morzsolók**

Budapesti piaczi árak.

Budapest, június hó 11-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 76—81 kg tisztavideki 11.75 frttól 12.55 frtig, pestvidéki 11.70 frttól 12.50 frtig, jéhermegyei 11.75 frttól 12.55 frtig, bácskai 00.00 frttól 00.00 frtig, bánási 00.00 frttól 00.00 frtig.

Rozs 70—72 kg. 8.40 frttól 8.70 frtig.

Árpa: takarmánymak 60—62 kg. 6.70 forinttól 6.90 frtig, égetni való 62—64 kg. 7.00 frttól 7.50 frtig, sörfőzdei 64—66 kg. 8.00 frttól 9.50 frtig.

Zab 39—41 kg. 7.20 frttól 7.60 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 5.20 frttól 5.25 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	23.70	22.90	21.20	21.20	20.50	19.50	18.40	17.30	14.30

Buzakorpa, finom 4.50—4.55, durva 4.00—4.15 frtzsákkal együtt
Marhavásár fizetnek páronként: elsőrendű jármos ökörért 317—355 frtig; középminőségűért 270—255 frtig; gyenge minőségűért 200—240 frtig; hizott magyar és tarka ökör jobb minőségű, mm.-ként élősúlyban 28—32 frtig, hizott magyar és tarka ökör középminőségű 26—27 frtig. Fejős tehén, magyarfajta 100—180 forintig, tarka 85—145 frtig darabonként. Élő borju 1 kgr. élő-súlyért fizetnek minőség szerint 32—44 krt. Vágott borju 1 kgr. hussúlyért fizetnek 56—60 kr.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élősúlyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. Elsőrendű 300—380 kgr. nehéz sertésért 59—60 frt., vidéki sertés könnyű páronként 250 kilóig 58—59 frt.

Baromfivásár. Lud, sovány, páronként 2.00—3.00 frtig, kacsa 2.20—2.50 frtig, tyúk 1.10—1.50 frtig, csirke 50 kr.-tól 150 krig, káppan 1.80—2.40 frtig, pulyka 2.60—6.00 frtig.

Vegyesek. Tojás 100 drb. 2.30—2.50 frt. Szalonna 80—85 krajczár. Vaj Ia. 110—120 kr., IIa. 100—110 kr. Olvasztott vaj 60—60 kr. Méz sárga csurgatott 40—70 kr. Burgonya sárga 3.80—4.40, rózsza 3.50—4.20, közönséges 2.10—2.50 kr., paprika 30—50 frtig, hüvelyes paprika 18—52 frtig métermázsánként.

Juhvásár: hizalt, ürü páronként 18.00—22.03 frt, feljavított juh 22—24 frt, kiverő juh 12.00—14.00 frt, kecske 6—7 frt.

Egyéb magvak: mák 24—34 frt; bab fehér nagyszemű 6.90—7 frt, apró 7—11.00 frt, tarka 6—6.60 frt, lencse 8—9 frt, borsó héjas 10.50—13.60 forint, köles 4.75—4.75 frt, kendermag 7.95—8.00 frt, repce 13.00—13.50 frt. lóhere 35—42 frt mm.-ként.

ORSZÁGOS MAGYAR**KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET**

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körút 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Desseffy Aristid, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szönyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szönyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vivta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A szövetkezet elfogad

6 és 12 évre szóló jégbiztosításokat

és a feleknek 6 éves biztosításnál 10%, 12 éves biztosításnál 20% **dijengedményt** ad, mely a díjból évről-évre levonatik. A jégbiztosítási feltételek mindenben a gazdák kívánalmainak felelnek meg.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal termésüket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **igazgatóság Budapestben**, (József-körút 8. sz.) és a **vidéken létesített ügy-nökségek.**

ALFA SEPARATOR RÉSZEVÉNY-TÁRSASÁG
ezelőtt **PfANHAUSER & Co.**
ALFA-SEPARATOROK (LEFÖLŐZŐ-GÉPEK)
MINDENNEMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
* **BUDAPEST** *
VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 45.
(ROYAL SZÁLLODA)

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20—60 év közti időre **készpénzben**. Birtokos felmondhat, pénzüntézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. — **Lebonyolítás legrövidebb idő alatt.**

— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. — **Semmi előleges költség.**

Minden felvilágosítás **díjtan**. Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,

Budapest, VI., Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden megyéjéből, hatóságok, testületek és a legtekintélyesebb földbirtokosok által okmány szerűleg ajánlva van.

Ninesen párja a kerek földön

a legfinomabb kétszer edzett prima népszerű
ezüst aczél korona-kaszának.

Vetélkednek vásáros üzerek, kereskedők, kik hóshirdetésekkel bódítják a népet; szédelő ügynökök, kik házról-házra járnak; egekig érő tántorító ígéretekkel, cifrán befestett, köszörült, lajózott, delejezett, meg isten tudja, hogy és mint nevezett kaszával a jóhiszemű gazdákat elámitják és lelketlenül becsapják.

Szükséges tehát tudni, hogy az **ezüst aczél korona kaszák** a legnemesebb érczekből vegyített legdrágább aczélból, fagygyuban vannak kétszer edzve, melynek következtében a kasza tartóssága és vágó képessége oly magas fokra van emelve, hogy valamennyi más gyártmányt minden tekintetben túlhalad.

Ezen kaszák előnye a következő pontokban vannak összefoglalva és pedig:

1. Rendkívül gyors és könnyen kezelhető, különös népe szaporra vágásnak, mintegy telje könnyűségű.
2. Csorbítástalan éles állandó élűek, kétszeresen edzett szilárd minőségűek, ugynevezett vassony kaszák.
3. Felülte rugalmas tartósságuk, mely a legkeményebb munkában is kitartó, majdnem elpuvadtatlan.
4. Egyszeri kalapálás több napig is elég, egy kétszerüléssel pedig 100-100 lépésre eltarat, és egyaránt könnyen vág.
5. Minden tekintetben jobb, csilsezerább, munkaképesebb és olcsóbb mint bármely kasza, mert még a kádógot is keresztul üti, a nélkül, hogy megseccsülne.

Az ezüst aczél korona kaszák következő ár és nagyság szerint vannak rendezve és pedig:

70 em.	75 em.	80 em.	85 em.	90 em.	95 em.	100 em.
90 kr.	95 kr.	1 frt.	1 frt 10 kr.	1.20 frt.	1.30 frt.	1.50 frt.

Jótállási bázca:

Minden egyes kaszáért jótállást nyújtok, a mennyiben esetleg hibás példányért egy új kaszát szolgáltok.

Kedvezmény:

Minden 10 kasza után egy kasza ráadás adatik, 50 drb kaszát a magam költségén szállítok utolsó vasuti állomásig 10 drb ráadásal.

Aczél üllő és kalapács 85 kr. Kaszakövek drbja 15 és 25 kr. Megrendelés postautóvétel mellett eszközöltetnek, kezesség mellett csupán csak válogatott kitűnő minőségben. Ezüst aczélkoronás kaszák gyári raktára: **J. FERKETE, Bécs, V., Rüdiger-utca 14/U.**

Kurcz Lipót és Társa

photozinkográfiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-typia, fametszet stb. utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Videki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítészet

Budapesten, V. ker., Külső váczi-út 46. szám.

Marshall, Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigényőke ajánl utólrhetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle

gőzmozgonyokat és gőzeséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” örlőgépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas- és félmagas- és vāmörli-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák feállítást.

Tessék figyelni.

A tisztelt gazdaközönségnek egy nélkülözhetetlen és legfőbb használt szerszáma a kasza, a jó kasza egy kincs; a rossz kasza egy olyan nyűg, a mely nem érdemi meg,

a **Szent-Antal**

kasza,

mely méltán megérdemli a **nép kaszája** czímet, mint a hogy sok vidéken nevezik.

Ezen kasza elismerésének egy nagyobb részét szédős, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatraemelő könnyűségének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönség kívánságának, mert a „Szent-Antal” kaszának erős nyaka, igen vékony pengője van és egy rendes kaszás ember kezéhez van igazítva; nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ezáltal a kasza hátulja rendesen lágyul.

Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a „Szent Antal” kaszával nem jöhet elő, mert az már ki van kalapálva és kipróbálva lesz a gazdaközönségnek átadva.

A „Szent Antal” kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át lehet dolgozni és egyetlen kaszáló fevéssel 120-150 lépésre akár a legkeményebb és legsűrűbb hegyi fűben is kaszálni.

Minden darabért jótállást elvállalok és a meg nem felelőt kicserélem. A „Szent Antal” kasza árai:

70	75	80	85	90	95	100 cm. hossza.
1 frt.	1.05 kr.	1.10 kr.	1.15 kr.	1.20 kr.	1.25 kr.	1.30 kr.

5 darab rendelésnél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 darab rendelésnél egy kasza ingyen. — Megrendelhető:

SOHR JÓZSEF úrnál Somogy-Szill.

Képes árjegyzéket ingyen küldök.

Hazánkban a kaszaköveskedők nagy mérvben fizik a szédelgést és az üzökdedést. És miután a „Szent Antal” jézű kaszával, melynek híre röptében bejárta az egész országot, a szédelgőknek egy kissé a körmükre koppantottam, azt mindenféle fufanggal utánozzák és el akarják hitetni, hogy ócska portékájuk valódi „Szent Antal” kasza. Ezzel szemben kijelentem, hogy Magyarországon sem ügynököt, sem elárúsítót nem tartok és a valódi „Szent Antal” jézű kasza csak nálam kapható.

MÉHÉSZET

a legszebb foglalkozás.

Kérjen

Képes árjegyzéket
(ingyen).

JOÓ ISTVÁN

kereskedelmi méhtelepétől

Komárom.

— 3 havi hitel. —

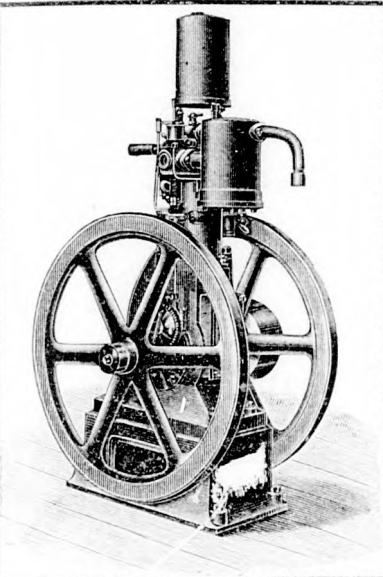

Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

B U D A P E S T E N.

Petroleum és benzinmotoraink,

petroleum és benzin
lokomobiljaink

(Bánki és Csonka szab.
rendszere.)

**adómentes ásványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.**

Hatósági engedély
nélkül

bárhon felállítható.

nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.

Árjegyzéket kívá-
natra küldünk.

A NAGY KRACH!

New-York és London nem kimélték meg az európai száraz-
földet és ezért egy nagy ezüstár-
gyár indítvánva érezte magát, hogy az egész készletet csak a munka-
erő egy kis kárpótlása ellenében eladja. Én meghatalmazva vagyok
ezen megbízást teljesíteni. Én tehát bárkinek megküldöm a követ-
kező tárgyakat pusztán a kárpótlásért, **6 frt 60 krért**; és pedig:

- 6 darab finom asztali kést, valódi angol pengével,
- 6 „ amerikai szab. ezüst velltát egy darabból,
- 6 „ „ „ „ evőkanalat,
- 12 „ „ „ „ kávéskanalat,
- 1 „ „ „ „ levesmerőt,
- 1 „ „ „ „ tejmerőt,
- 2 „ „ „ „ tojás-serleget,
- 6 „ angol Viktoria-tálca,
- 2 „ igen hatásos gyertyatartó,
- 1 „ teaszűrőt,
- 1 „ finom cukorporzó

44 drb összesen 6 frt 60 kr.

Mind a fenti **44** tárgy előbb 40 forintba került és most csak
6 frt 60 kr. minimális áron kapható. — Az amerikai szabad.
ezüst egy kívül-belül fehérfém, mely ezüst színt 25 esztendeig is meg-
tartja, a miért szavatoltatik. Legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem csalás. Kötelezem magam itt, a nyilvánosság
előtt, bárkinek, kinek az áru nem
tetszik, a pénzt visszaadni és senki sem mulassza el azt a kedvező
alkalmat, hogy ezen díszes garnitúrát megszerezze, mely gyönyörű

alkalmi és nászajándékul,

továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas.

Egyes egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-NÁL az egy. amerikai szab. ezüst-
gyárak főigazgatója

Wien, II., Rembrandtstrasse 19-17. Telefon 7114.

Szétküldés a vidékre utánvétellel vagy az összeg
előzetes beküldése ellenében.

Ehhez **TISZTÍTÓPOR 10 kr.**

Valódi csak az oldalt látható védjeggyel
(egyszéki íem).

Kivonat az elismerő levelekből:

A küldeményt megkaptam s nagyon meg vagyok vele elé-
gedve, kérek még egy küldemény remek garnitúrát 6 frt 60 krért.
Kolozsvár, *Báró Bánffy*.

A remek garnitúrával teljesen meg vagyok elégedve. Ladbach,
Hartusch Ottó, kapitány a 37. gyalogezrednél.

A küldeményt megkaptam és azzal teljesen meg vagyok elé-
gedvs, kérek még egy ugyanilyen küldeményt. Bozovics, *Keresz-
tes Sándor*, fűszelgábiró.

Horváth István

mezőgazdasági és varrógépek, órák és óralánczok gyári raktára **BERUHIDÁN.**

Jelige „Győzzön a jobb!”

Nyilvánvaló dolog, hogy fényűzési s kényelmi cikkek tárgyában bővelkedik társadalmunk, de hogy a testi erőt igénylő
nehézebb munkák megtételére hivatott egyének könnyebbségéről és kényelméről aránylag gondoskodva lenne, amilyen például
általán a kaszalás, az még manapság is a forró óhajok közé tartozik.

Több évi beható kutatás után egy stájer és egy angol gyárosnak sikerült ezüst-angol-aczél mesterségs uton való össze-
keverés által o'gy jeles kaszákat előállítani, amelyekről teljes joggal elmondhatni, hogy velök **kényelmeseen, önmegkímélőleg, jászva**
lehet dolgozni.

Ezen párjukat ritkító kaszákat

„Kossuth Lajos kaszák“-nak

nevezik, mely hangzatos elnevezést méltán meg is érdemlik, mert egyszeri kikalapálás mellett három napig tartó legerősebb hegyifü-
kaszalás után is megtartják csorbítatlanul vágó élüket, naponta csak kétszer-háromszor kell megfenni s szerfölött könnyűek.

Magyarországon a „Kossuth L.” kaszákból mult évben körülbelül egynegyed millió darab kelt el, amit beigazol azon
lényállás, hogy amely községekben kézen forognak és ismeretesek e jeles kaszák, ott kizárólag csak „Kossuth L.” kaszákat rendel-
nek meg, még pedig tömegesen s másfélüket ajándékba sem fogadnak el.

A „Kossuth L.” kaszák árai:

70	75	80	85	90	95	100	cm. hosszu
—,80	—,85	—,90	—,95	1,—	1,05	1,10	frt. o. é.

Tíz drb. megrendelésnél a gyűjtő ráadáskép egy ingyen drbot kap bérmentes elszállításal.
Méltóztassék tehát a nagyérdemű gazdaközönségnek a fentebbiek valódiságáról magának meggyőződést szerzendő, elől-
járóban kísérletképen csak egy próbarendelményt czégemnél megenni, amely a nem tetszőket cserében visszaveszi s biztos
vagyok benne, hogy jövőre minden más fajta mellözésével kizárólag csak a „Kossuth L.”-féle kaszákat fogja használatba venni.

Az érdeklőzősség s egymáshoz való keresztény felebaráti jóindulat azt sugallja, hogy minden szükségleteinket csak a
legkímélőbb, legegyszerűbb, miát legajánlatosabb eszközöket hozzuk közforgalomba, szem előtt tartva azt, hogy keresztény gyár
gyártja s keresztény cég hozza azokat forgalomba, miért is ez első sorban felkarolandó és pártolandó, nem pedig holmi
Jordán-féle svindlerkereskedő iparlovagok, kik a saját maguk előnyét, nem pedig a testvér magyar gazda érdekét tekintik.

Kérem e részben a m. tisztelt gazdaközönség szives pártfogást, egyidejűleg adva kimerítően tájékoztató értesítést, hogy
eséplőgépek, bakerrosták, vető-, szecskavágó- és daráló-gépek, sackekék s egyéb e szakbavágó tárgyak (valamennyi szolid angol-
aczél gyártmány) mindig készletben tartatnak czégemnél s olcsóbban adatkak el, mint bármely más czégeknél, keveset mondvá:
20 százalékkal és jutányosabban, sőt előnyös részletfizetés mellett is kaphatók és beszerezhetők, mely után szives szolgálatra-
készen állva, vagyok a nagyérdemű gazdaközönségnek

hazafiuai tisztelettel

Horváth István.

Budapesti gyapju-aukciók.

Mult évi forgalom 25223 métermázsa.

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét

a **budapesti**

gyapju-aukciókra,

melynek idei első sorozata **július hó 6., 7. és 8-án fog megtartatni.** Az aukciókra felkültött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” ezimzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain f. évi május hó 13-ától tetemes díjkedvezményben valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Mindememü felvilágosítással szolgál:

Heller M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13.

A szőlő és gyümölcsfák permetezésére, franciaországi tapasztalatok szerint a

rézsappan

bizonyult a leghatásosabb s viszonylag a legolcsóbb szernek. (Lásd Mezey Gyula gazd. akad. tanár úr ismertetését a „Köztelek” mult évi 58-ik számában.)

100 liter rézsappan-habarékot, melegítés segélyével a vizen kívül $\frac{1}{2}$ klg. rézgáliczból és 1 klg. gyantaszappanból; **hideg uton** pedig 2 csomag gyantalisztes kecskeméti porból és $\frac{1}{3}$ klg. mézből lehet előállítani. Egy csomag gyantalisztes kecskeméti pornak az ára 25 kr., a sulya 85 gramm, s tartalmaz 250 gramm gyantalisztet és 600 gramm kecskeméti port. Ezen anyagok a **rézsappan** elkészítése és alkalmazására vonatkozó utasítással együtt

Mayerfi Zoltántól

Kecskeméten szerezhetők be.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány-utcza 31.

Több évi tapasztalat után bizonyult, hogy a világ legjobb s eddig felülmulhatatlan és legtökéletesebb, a tartósságánál fogva a legolcsóbb permetezőgép a „VERMOREL”-féle valódi

ECLAIR

peronospora permetező mely eddig minden versenynél az elsődíjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselőlet szövetkezetünknel.

Ára 20 forint csomagolással.

AUSSIGI I^a. „RÉZGÁLICZ”

jegecekben vegyítzta a peronospora elleni védekezésre a *gyakorlatban eddig legjobbnak* bizonyult *gyártmányt* és egyéb permetező anyagokat *szavatolás mellett*, ugy szintén „Raffia háncsot”, legjutányosabb árban ajánlunk.

MEGJEGYZÉS.

Szőlőpermetezés céljából *szövetkezetünk által szállított és igazolványunkkal ellátott rézgálicz* küldeményeket a M. Á. Vasutak *circa 40% díjkedvezménynyel* szállítják.

I^a Rézgálicz 98-99°/_o

jegecekben és örölve és egyéb permetező anyagok továbbá

Szuperfoszfát,

chilisalétrom,
kénsavas-káli,
kénsavas-ámmon,

Szőlőtrágya-compositio

és egyéb műtrágyaféléket legjutányosabban ajánl:

a „Hungária” műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság Budapest, Váci-körut 21.